

De facto verschijnt
als bijlage bij het
"Tijdschrift voor Welzijnswerk"

de facto

ledenblad van het Vlaams Welzijnsverbond

Jaarverslag 2005

Werken aan Welzijn

de facto

april-mei 2006 • achtste jaargang • nummer

50

WOORD VOORAF

TERUGBLIKKEN ... OM VOORUIT TE GAAN

Bij de voorbereiding van dit editoriaal wierpen wij een blik op de agenda 2005 van de bestuursinstanties van onze vereniging. Omdat een edito van een jaarverslag moet verwijzen naar de actualiteiten van het voorbije jaar, lijkt het evident deze even de revue te laten passeren.

Het meest opvallende agendapunt op de agenda van de vereniging was zonder twijfel de voorbereiding en uitvoering van het "Vlaams Intersectoraal Akkoord van de non-profit/social profit (6 juni 2005)". Het werd een evenwichtig akkoord met drie luiken en middelen voor uitbreiding, koopkracht en kwaliteitsverbetering. In dit derde luik vinden we onder meer 32 miljoen euro voor de versterking van het management en voor werkdruk. In totaal wordt over vijf jaar 189 miljoen euro vrijgemaakt! Hoewel niet iedereen onverdeeld gelukkig reageerde, keurde de raad van bestuur het bereikte akkoord goed en gaf een mandaat aan de onderhandelaars voor de CAO-gesprekken!

Het akkoord was meteen aanleiding voor de start van de werkgroep diversiteit. Het Verbond schaarde zich achter de inspanning die werd gevraagd voor de inschakeling van allochtone werknemers. Tien procent van de bijkomende jobs (450 jobs) moeten door hen worden ingevuld. Een uitdaging als we vaststellen dat vandaag slechts twee procent van het personeel in welzijnsvoorzieningen van allochtone afkomst is!

De Vlaamse begroting 2006 voorzag geen middelen voor nieuw beleid en alle hoop moest dan ook gesteld worden op de budgetcontrole in het voorjaar 2006. De lang verwachte meerjarenbegroting en dito programmatie kwam er (voor zover ons bekend) jammer genoeg niet in 2005! Wel kregen de initiatieven in de welzijnssectoren de zekerheid dat de aangegane engagementen correct worden nagekomen. Deze elementaire regel van goed bestuur mag nooit meer in discussie komen: de Vlaamse overheid moet aan zijn "partners in welzijn" correct en tijdig de voorziene subsidies uitbetalen! Een absoluut minimum.

Het najaar 2005 werd druk voor de sector kinderopvang. Met de aankondiging van een nieuw concept voor de organisatie van de kinderopvang werd binnen onze vereniging de start gegeven voor drukke besprekingen over een uniform vergunningstelsel en dito voorwaarden en over de "centra voor kinderopvang" als multifunctionele lokale centra. De belangstelling was groot voor onze 'ronde van Vlaanderen' met avonden voor beheerders en directies te Leuven, Antwerpen en Gent!

De signalen van een struikelende jeugdzorg waren het voorbije jaar zo nadrukkelijk dat minister Vervotte moest reageren. In augustus 2005 ontvingen we vanwege de minister de vraag naar onze prioriteiten en aandachtspunten omtrent het globaal plan dat zij in opdracht van de Vlaamse regering voorbereidde tegen januari 2006. Als verbond hadden we vijf prioriteiten: uitbreiding van het aanbod, flexibilisering en responsabilisering, meer werkingsmiddelen, preventie en een meersporenbeleid met regionetwerken voor opvoedingsondersteuning. In het voorjaar 2006 besliste de Vlaamse regering in deze regeerperiode 25 miljoen euro vrij te maken voor een megaplan met 38 doelstellingen.

Wij wensen via deze weg alle leden van de raad van bestuur en van de sectorale directiecomités te bedanken voor hun waardevolle bijdrage bij de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Welzijnsverbond. Een woord van dank ook aan de ministers, kabinetsleden, ambtenaren en parlementsleden en alle anderen die ons hebben te woord gestaan, die met ons en onze vertegenwoordigers hebben nagedacht over het welzijn van zovele Vlamingen die op onze voorzieningen een beroep doen!

*Theo Rombouts
Algemeen voorzitter*

*Frank CUYT
Algemeen directeur*

Dit jaarverslag verschijnt, net zoals vorig jaar, ook op onze website:
www.vlaamswelzijnsverbond.be.

De meest 'tastbare' vorm van dienstverlening van het Verbond zijn wellicht de 'Informatieven' die bijna dagelijks allerlei nuttige informatie bij de leden brengen. In 2005 waren dat er 146. Een lijst hiervan vindt u eveneens op de website. Om de teksten en de bijlagen te kunnen raadplegen, moet u wel lid zijn...

*Alleen de woorden die we samen vinden,
zijn verstaanbaar.*

*Alleen de weg die we samen gaan,
heeft een doel.*

*Alleen het doel dat we samen stellen,
is bereikbaar.*

*Alleen de vrede die we samen maken,
wordt wereldwijd.*

Uit Suriname

(Raad van Bestuur van 25 januari 2005)

SAMENSTELLING RAAD VAN BESTUUR

Jef BREDA
Urbain CAYZEELE
Leen COLEMONT
Marc COLSON
Daniëlle COLSOUL
Ria DE KEYSER
Ann DE RIJCK
René DE WEVER
Luc DECRAMER
Hendrik DELARUELLE, *sectorvoorzitter Gehandicaptenzorg*
Johan FESKENS
André GIELIS
Saskia LAMBRECHTS
Hilde LANOYE
Ignace LEUS
Filip MAERTENS, *sectorvoorzitter Bijzondere Jeugdbijstand*
Marleen MARCELIS
Bart RASKIN
Luc RAYMAEKERS
Theo ROMBOUTS, *Algemeen voorzitter*
Ilse RYMENANTS
Rudi SMIS
Luc STOCK
Richard TIMMERMAN
Jos VAN HEES, *sectorvoorzitter Vrijwilligerswerk*
Peter VANDEN BILCKE
Agnes VANSTRAELEN, *sectorvoorzitter Gezinsondersteuning*
Viviane VERBEECK, *sectorvoorzitter Kinderdagopvang*
Willy VERBEEK

Jac GEYENS
Kris BUCKINX
Dominic VERHOEVEN

RAAD
VAN BESTUUR

BEHEERSORGANEN

De Raad van Bestuur komt maandelijks samen en volgt de actualiteit van de verschillende geledingen binnen de vereniging en binnen de sectoren op. Ook de besprekingen in de paritaire comités en de eigen Commissie Sociale Verhoudingen worden voorbereid en opgevolgd. De eisenbundel en de voorjaarsacties van de vakbonden kwamen meermaals aan bod. Zowel de ontwikkelingen rond het federaal als het Vlaams Intersectoraal Akkoord werden op de voet gevolgd. Thematisch werd in 2005 gewerkt rond opvoedingsondersteuning, actief pluralisme, juridisering van welzijn en diversiteit

Op de statutaire Algemene Vergadering, die doorging in Dilbeek op 17 mei 2005, werd naast de statutaire aangelegenheden vooral stilgestaan bij het **Vlaams Intersectoraal Akkoord** voor de non profit. Algemeen directeur Frank Cuyt gaf, gesteund door de voorzitters van de commissies sociale verhoudingen, mevrouw Saskia Lambrechts en de heer Jacques Geyens, een toelichting bij het akkoord en beantwoordde de vragen van de leden met betrekking tot de interpretatie van het akkoord en hun voorstellen tot implementatie.

Rond **opvoedingsondersteuning** werd op 21 juni 2005 een 'invited conference' georganiseerd. Hierop kwamen de verschillende kaders rond opvoedingsondersteuning aan bod en werd ingegaan op de vraag hoe hiermee kan omgegaan worden in de sectoren van het

Vlaams Welzijnsverbond. Een Verbondsstandpunt werd voorbereid. Voor meer informatie hierover verwijzen we naar het aparte item in dit jaarverslag.

Actief pluralisme

Rond **actief pluralisme** organiseerde de Raad van Bestuur op 26 april 2005 een verkennend paneldebat met als doel het begrip 'actief pluralisme' duidelijk te krijgen, inzicht te krijgen in wat het concreet betekent zowel intern (bestuur, personeel, cliënteel) als in de relatie met de samenleving (overheden, partners, media, politieke wereld,...) en een zicht te krijgen op enerzijds de moeilijkheden en anderzijds de opportuniteiten. Panelleden waren Luc Vanneste, ex-studiedienst SPa, kabinetschef van minister Freya Vanden Bossche (vanuit politiekmaatschappelijke invalshoek), Herman Roelants, directeur ziekenhuis Klina, Brasschaat (vanuit de zorgsector) en Josse Van Steenberghe (vanuit sector onderwijs en wetenschappelijke wereld), Universiteit Antwerpen. Hen werd de vraag voorgelegd: "Hoe evolueert (-de) mijn organisatie vanuit onderscheiden, specifieke identiteiten en tradities naar een organisatie waarbinnen tegelijkertijd meerdere tradities en identiteiten even veel bestaansrecht hebben. Met welke moeilijkheden en met welke opportuniteiten werd (wordt) u geconfronteerd?" Dit paneldebat richtte zich tot de leden van de Raad van Bestuur, de stafleden en de bureauleden van de ethische commissie en het CEZ. Het was een geslaagd en

boeiend debat. De Raad van Bestuur gaf een werkgroep ad hoc opdracht het thema verder te verkennen.

Juridisering van welzijn

In verband met juridisering van welzijn gaf professor Johan Put (Instituut Sociaal Zekerheidsrecht K.U. Leuven) op de vergadering van de Raad van Bestuur van 15 maart 2005 een inleiding. Juridisering is een begrip dat vele ladingen dekt: in algemene zin gaat het over de toenemende reglementering van activiteiten; op micro niveau over de juridisering van maatschappelijke verhoudingen. In de sector stelt prof. Put een dualiteit vast: enerzijds wordt er geklaagd over te veel aan regels, anderzijds wil men meer houvast (meer regels). Uiteindelijk komt het er op aan te zoeken naar evenwichten en grenzen. Men zal er immers nooit toe komen om alle situaties in regels te gieten. Ethiek heeft niet alleen een rol te spelen in de toepassing van de abstracte regels maar ook bij de voorbereiding en kritische reflectie op regelgeving. Juridisering van welzijn is in ontwikkeling, maar dit is geen reden om er defensief mee om te gaan. Om tot een goeie regelgeving te komen, moeten de sectoren er pro actief bij betrokken worden. De slechte aspecten van juridisering moeten opgevangen worden met goede procedures van opvolging en klachtenbehandeling, zodat de uitwassen van juridisering worden gekanaliseerd. Vanuit de sfeer van de meerpartijdigheid is het een actieve plicht om de stem van de gebruikersorganisaties te horen. Het Vlaams Welzijnsverbond kan niet langs de kant blijven staan: samen met de voorzieningen zal men op zoek moeten naar de beste weg om met 'juridisering in welzijn' om te gaan en hoe men hierbij een constructieve bijdrage kan leveren.

Diversiteit

In het Vlaams sociaal akkoord hebben de sociale partners zich ertoe verbonden om een substantiële inspanning te leveren om personen van allochtone afkomst aan te werven. Het streefcijfer is 10% van de bijkomende jobs. Concreet betekent dit dat er 450 jobs moeten ingevuld worden door allochtonen tegen 2010. Een ambitieus engagement. Momenteel is slechts 2% van de tewerkgestelden in de welzijnsvoorzieningen van allochtone afkomst. De vraag werd gesteld hoe het Vlaams Welzijnsverbond deze substantiële inspanning aantoonbaar kan maken en hoe men de voorzieningen kan stimuleren en ondersteunen om hieromtrent een actief beleid te voeren? De Raad stelt dat op verschillende niveaus moet gewerkt worden: voorzieningen moeten hiervoor gesensibiliseerd worden en de voorwaarden creëren om allochtone werknemers in te schakelen, maar voorzieningen kunnen pas aanwerven als er ook allochtone arbeidskrachten op de markt aanwezig zijn (rol van de VDAB hierbij) en zij voldoende opgeleid zijn (rol onderwijs). Een werkgroep onder leiding van Richard Timmerman kreeg de opdracht een beleidsnota uit te werken om allochtone werknemers in te schakelen in de welzijnsvoorzieningen.

Andere thema's

Andere thema's die besproken werden: de Bolkesteinrichtlijn, zorgregio's, het decreet betreffende het georganiseerd vrijwilligerswerk in de gezondheids- en welzijnssector, statuut en verloning van directiefunctie in de sectoren, het tsunami-project van de Vlaamse gezondheids- en welzijnssector in Sri Lanka, de stand van zaken van het 'strategos'-proces in de verschillende sectoren, een verbodstandpunt ten aanzien van het geharmo-

niseerd kwaliteitsdecreet, en het decreet openbaarheid van bestuur. In verband met de Integrale Jeugdhulpverlening werden onder meer de mandaten in de Adviesraad IJH ingevuld. Samen met PPI en Jongerenbegeleiding werd gepleit voor infrastructuursubsidies voor de bijzondere jeugdzorg. Het vernieuwd concept voor de kinderopvang in Vlaanderen (met onder meer het nieuwe 'Centrum voor Kinderopvang') werd toegelicht en becommentarieerd. Het Globaal Plan voor de Jeugdzorg van de Vlaamse regering en het wetsontwerp Onkelinx betreffende de jeugdbescherming werd besproken. Er werden gesprekken opge-

start met het Vlaams Gebruikersoverleg Personen met een Handicap (VGPH). Een standpunt over de VCSPPO-nota "Ondernemen in de Vlaamse social-profitsectoren" werd ingenomen, evenals over de Vlaamse begroting 2006. Het advies nr. 3 van de Ethische Commissie (zie elders in dit jaarverslag) over "Zorgvuldig omgaan met informatie-uitwisseling in het welzijnswerk" werd goedgekeurd.

INFO

frank.cuyt@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 511 44 70

BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND

Hererkenningen voorzieningen bijzondere jeugdbijstand

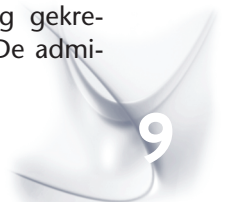
Het jaar startte met een valse noot. De decretaal wordt bepaald dat voorzieningen voor een hernieuwbare termijn van maximum vijf jaar worden erkend. Normaal verliepen de erkenningen eind 2003. De voorzieningen dienden een erkenningsdossier in tegen oktober 2003. De erkenning van iedereen werd verlengd tot 31 december 2004: zo werd het mogelijk om in de loop van 2004 een degelijke inspectie uit te voeren op basis van de erkenningsnormen die ten gevolge van de implementatie van het kwaliteitsdecreet werden aangepast en gewijzigd. Voorbereidend vond er een permanent en degelijk overleg plaats met de afdeling Inspectie en Toezicht. Niet alleen het concept van inspectie, maar ook het gebruikte instrument, de planning, timing en verslaggeving werden, ieder vanuit zijn positie en verantwoordelijkheid, in alle openheid constructief besproken en uitgewerkt. Voorzieningen kregen het inspectieverslag toegestuurd, ze hadden de mogelijkheid om hierop te reageren. Kortom, er werd een transparante en overlegde werkwijze toegepast. Tot nu toe geen enkel probleem ...

In artikel 32 van de gecoördineerde decreten inzake de bijzondere jeugdbijstand wordt echter ook bepaald dat het erkenningsdossier een verslag van de leidend jeugdrechter en van het comité in wiens werkgebied de aanvra-

ger is gevestigd, moet bevatten. Het verslag van de verwijzers is hierbij zelf geen erkenningsvoorwaarde: het is bedoeld als een element van het erkenningsdossier. Uiteraard kan dat verslag nuttige gegevens bevatten, maar aangezien het pas bij de erkenningsbeslissing aan de voorzieningen werd meegedeeld, was de inhoud ervan niet bekend, de vernoemde elementen waren niet overlegd, noch tegensprekelijk. Toch bleken elementen uit dat verslag, door de administratie tot een 'erkenningsonderzoek' uitgeroepen, vaak doorslaggevend te zijn. Er zijn situaties waarbij de afdeling inspectie en toezicht na een grondige inspectie van zowel de sectorale minimale kwaliteitseisen als de erkenningsvoorwaarden een verslag maakt waarbij ze stelt dat één en ander degelijk aangetoond is, maar waarbij er blijkbaar om één of andere reden samenwerkingsmoeilikheden zijn met de verwijzers. Op basis van dat laatste kregen voorzieningen in dat geval maar een verlenging van erkenning van één of twee jaar.

Voorzieningen vragen zich dan ook af welke elementen doorslaggevend waren bij de uiteindelijke beslissing. Er werden verschillende dossiers aanhangig gemaakt bij de adviserende beroepscommissie.

Ondertussen hebben bijna al deze voorzieningen, na het opnieuw doorlopen van de erkenningsprocedure, een verlenging van erkenning gekregen tot 31 december 2009. De admi-

nistratie bijzondere jeugdzorg maakte met de sector afspraken over de transparantie en tegensprekelijkheid van het verslag van de verwijzers. Toch blijven de voorzieningen met een wrang gevoel achter. Tijdelijke erkenningen kwamen hard aan bij verantwoordelijken en medewerkers van voorzieningen. De relatie tussen verwijzers en voorzieningen werd bemoeilijkt. We vragen daarom uitdrukkelijk om het verslag van de verwijzers uit het erkenningsdossier decretaal te schrappen en het overleg met de verwijzers als sectorale minimale kwaliteitseis toe te voegen (waardoor het dus voorwerp van inspectie wordt).

Aankondiging en voorbereiding van het globaal plan jeugdzorg

Begin juli schreven we in het editoriaal van de facto: "Er is dringend nood aan een impulsprogramma dat gesitueerd wordt in een meerjarenprogramma. Een krachtadig antwoord van de maatschappij en de politiek is op korte termijn erg belangrijk. Men moet investeren in een duurzame jeugdzorg. Deze investering is noodzakelijk in het preventief en curatief aanbod en zoals de rapporten (verslag van het rekenhof en nota van de administratie BJB over de hulpvraag en het aanbod) aantonen, in zowel het ambulante als het residentiële aanbod."

Op 22 juli 2005 gaf de Vlaamse regering minister Vervotte de opdracht een globaal plan voor de jeugdzorg uit te werken tegen januari 2006. De minister moest hierbij ook de budgettaire consequenties opnemen. Dit had erg ingrijpende gevolgen op onze agenda. De minister ontwikkelde dit plan in overleg en na een grondige consultatie van de sector. De minister

werkte zelf een eerste voorstel uit dat de basis vormde van de besprekingen.

In voorbereiding op dit overleg organiseerden we op 13 oktober een sectorale ledenvergadering bijzondere jeugdbijstand. Hier werden de uitgangspunten die voor ons belangrijk waren vastgelegd. Dit resulteerde in 26 goedgekeurde stellingen. Stellingen over visie en uitgangspunten, stellingen over POS en stellingen over MOF. Het zijn ook deze stellingen die we als basis namen voor de evaluatie van het globaal plan door de sector BJB (maar hierover leest u meer in 2006).

In het globaal plan wil de minister ook een aantal zaken consolideren die al geruime tijd in voorbereiding zijn. Het zijn dossiers waaraan de sector vaak al jaren aan het werken is. We denken hierbij aan de nota van de werkgroep flexibiliteit die in 2005 gefinaliseerd werd. Hiermee wil men aan de voorzieningen de mogelijkheden geven op een flexibele manier antwoord te bieden aan de hulpvraag van de cliënt. Een noodzakelijkheid en een meerwaarde voor de integrale jeugdhulpverlening.

We denken hier ook aan het dossier werkingsmiddelen voor de bijzondere jeugdbijstand. In 2004 werden deze middelen als eerste stap door minister Byttebier met 2 miljoen euro verhoogd. Een kleiner bedrag dan op dat moment berekend werd door de administratie. Er werd een 'Werkgroep kosteninzicht' opgericht met de administratie bijzondere jeugdbijstand. Deze moet op termijn klaarheid brengen over het werkelijke tekort. Hiervoor worden de nodige instrumenten uitgewerkt. Directies van voorzieningen maakten op een ontmoeting met de kabinetchef in maart onze grieven nog-

maals kenbaar. Ondertussen toonde onze financiële analyse een verder tekort aan. Tussentijdse berekeningen van de administratie toonden eveneens een tekort aan. Het is absoluut noodzakelijk op zeer korte termijn, met name in 2006, hierin een volgende stap te zetten. We schreven hierover de minister een brief in december 2005.

In voorbereiding op de uitbreiding die voorzien wordt in het globaal plan jeugdzorg startte de administratie een werkgroep met het werkveld om de programmatie van de voorzieningen te actualiseren. We richtten hiervoor een ondersteunende denkgroep op binnen het Vlaams Welzijnsverbond.

Andere belangrijke dossiers

Met de koepels bijzondere jeugdbijstand werkten we aan een nota over de niet begeleide buitenlandse minderjarigen (NBM). Het is vijf voor twaalf als we willen verhinderen dat deze jongeren blijven vastzitten in structuren die niet geschikt zijn voor langdurige opvang (federale centra), als we willen vermijden dat de gespecialiseerde instellingen van de BJB doelgroepen moeten opvangen waarvoor ze niet uitgerust zijn (psychiatrische problematiek), als we het onrustwekkend hoog aantal NBM dat spoorloos verdwijnt, willen terugdringen en als we willen dat de gespecialiseerde voorzieningen niet financieel ten onder gaan aan de extra kosten van deze opvang, enz. Daarom is het noodzakelijk dat de capaciteit ook in functie van deze jongeren wordt uitgebreid, dat er gewerkt wordt aan doorstromingsmogelijkheden, de personeelsnormering voor specifieke voorzieningen wordt uitgebreid en extra werkmiddelen worden toegekend voor het werken met deze jongeren.

Er werd met de koepels ook een gezamenlijke nota uitgewerkt over de VIPA-procedure voor de bijzondere jeugdbijstand. Voorzieningen hebben sinds 2002 toegang tot dit fonds. Drie jaar later, in 2005, slaagde er nog geen enkele voorziening in de volledige procedure te doorlopen. Uit de bevraging van de voorzieningen Bijzondere Jeugdbijstand leiden we af dat er een grote behoefte is aan de middelen die via VIPA ter beschikking gesteld worden aan de sector, maar dat de aanvraagprocedure te complex en te tijdsintensief is. Vooral rond het opstellen van het zorgstrategisch plan zijn er heel wat knelpunten die door de overheid op te vangen zijn. Een vereenvoudiging dringt zich hier dan ook op. Ook zijn er bedenkingen bij het totale beschikbare budget, dat niet afgestemd is op de noden van de sector.

We werkten een nota uit over de evaluatie van projecten. We streven in dit kader ook naar een regularisatie van projecten die hun meerwaarde bewezen hebben.

We participeerden daarnaast aan de werkgroep brandveiligheid, waar basisnormen uitgewerkt worden specifiek voor de sector bijzondere jeugdzorg. Nu zijn voorzieningen nog te afhankelijk van de interpretatie van brandweercommandanten wegens het ontbreken van deze normen. Er wordt tegelijkertijd een berekening gemaakt van de te voorspellen kosten die door de sector gemaakt moeten worden om aan deze normen te voldoen.

Het Bijpass-project dat de samenwerking tussen de bijzondere jeugdbijstand en de kinder- en jeugdpsychiatrie wil bevorderen (en gefinancierd wordt door Cera), kwam op kruissnelheid in de provincie Antwerpen. De feedbackgroepen die het geheel in de andere

provincies moet implementeren en faciliteren, kregen stilaan vorm. In het laatste jaar van het project moet de klemtoon meer en meer op dit laatste komen te liggen.

Ten slotte werd er natuurlijk ook heel wat energie gestoken in de integrale jeugdhulpverlening. Zo werd de sectorale typemodulering afgerond en werd actief meegewerkt aan het rapport gerechtelijke jeugdhulpverlening. In het kader van de typemodulering kwam de moeilijke en voor onze sector ongelukkige definitie van de functies begeleiding en behandeling terug naar boven. Definiëringen die wat ons betreft best kunnen gewijzigd worden. De kaders van de netwerken crishulpverlening werden vastgelegd. Geleidelijk

aan bereiden we ons voor op de voor ons cruciale ontwikkelingen betreffende de toegangspoort.

In 2005 stopte Marcel Schouterden als sectorvoorzitter bijzondere jeugdbijstand in het Vlaams Welzijnsverbond. Hij heeft dit gedurende vier jaar erg gedreven gedaan. Wij danken hem dan ook voor zijn inzet en engagement. Hij werd opgevolgd door Filip Maertens. We zijn er van overtuigd dat Marcel Schouterden zijn werk uitstekend gecontinueerd zal zien.

INFO

jan.bosmans@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 24 en eddy.vandenhove@vlaamswelzijnsverbond.be, tel. 02 507 01 23

GEHANDICAPTENZORG

Evoluties op meerdere terreinen zorgden ervoor dat vele thema's ter bespreking voorlagen binnen de sector gehandicaptenzorg. Alle thema's opnoemen en verduidelijken is een huzarenwerk. Bijgevolg hebben wij uit deze veelheid enkele onderwerpen geplukt om in dit jaarverslag op te nemen. Maar ook de andere thema's blijven onze alertheid opeisen. Om er enkele te noemen: het uitbreidingsbeleid, het persoonsgebonden budget, de analyse van de jaarrekeningen, besparingen, wijzigingen binnen de regelgeving, zorgtrajectbegeleiding, heroriëntering van de multidisciplinaire teams, het kwaliteitsdecreet, netwerken en samenwerkingsverbanden, kinderen met gedrags- en emotionele stoornissen of met een levensbedreigende medische problematiek, de niet-schoolgaande kinderen en afstemming met onderwijs, de inclusie effecten analyse, verpleegkundige handelingen en sondevoeding, parkeerkaarten en zo meer. Een ruimer overzicht vindt u op onze [website](#).

Daarnaast was 2005 ook een belangrijk jaar in het kader van de 'strategos'-beweging binnen de sector gehandicaptenzorg. Meerdere comités zetten de stap naar een intervisiegroep en onze commissiewerking werd uitgebreid. De verantwoordelijkheid tussen de commissies en het sectoraal directiecomité werd herschikt. Deze aanpassingen werden opgenomen in het sectoraal huishoudelijk reglement en goedgekeurd op de sectorale ledenvergadering van december 2005.

Jongeren binnen de zorg

Integrale Jeugdhulpverlening

In 2005 adviseerden we in de adviesraad over het uitvoeringsbesluit met betrekking tot de modulering en de netwerken crisishulpverlening. De Vlaams Fonds administratie deed een beroep op de koepels om experts aan te duiden die voor onze sector de typemodules konden uitwerken. Gedurende vele maanden hebben deze experts hard gewerkt om typemodules te ontwikkelen. De gedragenheid van het

hele proces door de Vlaams Fonds administratie en de communicatie naar het werkveld blijft voor ons een belangrijke bekommernis.

Decreet rechtspositie van de minderjarige

Het decreet inzake de rechtspositie van de minderjarige in de hulpverlening werd goedgekeurd in 2004 en treedt in voege vanaf medio 2006. We werkten mee aan een project van de Kinderrechtswinkel, die een map ontwikkelt

ter ondersteuning van de implementatie van dit decreet. We drukten onze bezorgdheid uit dat de voorzieningen tijdig moeten gevormd worden en ondersteund om dit decreet uit te voeren. Bovendien zal de toepassing niet van vandaag op morgen gerealiseerd zijn. Het vraagt ons inziens een langdurig proces.

Zorgvernieuwing

Regie van de zorg

Eind 2004 besliste minister Vervotte om het pas goedgekeurde besluit zorgregie op te schorten, omdat dit besluit sterk bekritiseerd werd. Het Verbond heeft samen met andere partners in het werkveld voorstellen geformuleerd ter aanpassing van het besluit. Eind september werd het nieuwe besluit zorgregie principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering. Sommige van onze voorstellen zitten hierin verwerkt. De implementatie van dit besluit zal nog veel werk vragen voor de komende jaren.

Zorggradatie en andere erkenning en financiering

Voor de volwassenen werden reeds in 2004 nieuwe typemodules ontwikkeld en getest voor ondersteuning in wonen en bij dagbesteding. Begin 2005 werden de ontwikkelde programma's getest bij de tehuizen voor werkenden, de diensten beschermd wonen en begeleid wonen. Ook werd de beslissingsboom op punt gesteld om personen aan het juiste ondersteuningsprogramma toe te wijzen. We hebben als koepel telkens voorzieningen bereid gevonden om aan deze ontwikkelingen in de testfase mee te werken. Vlak voor de zomer van 2005 was het Vlaams Fonds

zover om alle volwassen cliënten die nu reeds gebruik maken van de voorzieningen, te laten inschalen in de nieuwe typemodules.

Wetende dat er vele werkuren van de sector worden gevraagd, dat er vraagtekens kunnen gesteld worden bij de methodiek van het inschalen en het feit dat voorzieningen hun eigen cliënten inschalen, toch blijft het Vlaams Welzijnsverbond deze operatie steunen en van zeer dichtbij opvolgen en mee sturen. Tegelijkertijd werken we samen met onze leden, betrokkenen in de werkgroep omkadering en de werkgroep exploitatiekosten van het Vlaams Fonds, hard mee aan de verdere ontwikkeling. De eerste werkgroep zal aan de typemodules een personeelsomkadering koppelen. De tweede werkgroep moet een voorstel uitwerken voor de organisatiekosten van voorzieningen.

Zorgen om de financiën

Voorschotten en dagprijsafrekening

In 2004 hebben onze acties ertoe geleid dat in de regelgeving werd ingeschreven dat dagprijsdossiers ten laatste moeten afgerekend worden dertig maanden na het dienstjaar. We stellen vast dat de huidige regering zich houdt aan deze verplichting. Hierop kijken wij uiteraard zeer nauwgezet toe. Toch menen we dat het nog beter moet kunnen. Een aanbeveling van het Rekenhof stelt dat de afrekening moet gebeuren ten laatste twee jaar na het dienstjaar. De administratie is daar ondertussen ook technisch toe in staat. Bijgevolg stellen we dat een inhaalbeweging moet uitgevoerd worden.

Evaluatie van de flexibiliseringsbesluiten

Het halveren van de premie voor deeltijdse opvang vanaf 2005 was de directe aanleiding tot het nader bespreken van de flexibiliseringsbesluiten. In de zomer deden we een enquête bij de leden. We stelden vast dat de premie slechts een gedeelte van de reële meerkost dekt. Het halveren van de premie heeft voor verschillende voorzieningen zware gevolgen. Met een advies hopen we aan de bevoegde minister aan te tonen dat deze besparingsmaatregel niet opportuun was.

Deregulering

Medio 2003 keurde de Raad van bestuur van het Vlaams Fonds een reeks voorstellen goed tot vereenvoudiging van de regelgeving. Na lang aandringen bij de administratie en het kabinet kwam er in 2005 eindelijk opnieuw schot in de zaak. De voorstellen die via omzendbrief konden worden geregeld, zijn reeds in voege gegaan. De voorstellen die een aanpassing van de regelgeving vragen, worden nu door de administratie in samenspraak met de werkgroep deregulering in besluitteksten gegoten. De forfaitarisering van het vervoer van de dagcentra is de grootste vereenvoudiging daarbij.

Nationale Loterij

In 2005 werden de schulden uit het verleden gedeeltelijk aangezuiverd. We hebben blijvend moeten aandringen, zowel bij de Nationale Loterij als bij de Vlaamse regering, om de belofte na te komen om 100% van de investeringssubsidies uit de periode 1999-2001 en 50% van de werkingsmiddelen uit dezelfde periode uit te betalen.

VIPA

De verbetering van het huidige VIPA-besluit is nog steeds geen feit. We drongen hierop meermaals aan bij minister Vervotte. Zij stelt een timing voor, waarbij, na de overgang van VIPA naar een nieuw agentschap in het kader van het beter bestuurlijk beleid, het procedurebesluit wordt aangepast alsook het sectorale VIPA-besluit. We zullen niet nalaten om elke gelegenheid aan te grijpen om dit punt te agenderen.

Een tweede probleem dat ons zorgen baart, is het tekort aan VIPA-middelen. Dit noopte het Vlaams Fonds om een codering in te stellen voor VIPA-dossiers, waarbij voorrang wordt gegeven aan uitbreidingsdossiers. Het zijn de dossiers voor noodzakelijke vervangingsbouw die blijven liggen. Dit is uiteraard geen houdbare situatie op langere termijn. We zullen in de aanloop naar de begrotingscontrole 2006 de druk moeten opvoeren om dit dossier vooruit te helpen. Ondertussen nemen we elke gelegenheid te baat om bij politieke besprekingen over VIPA-tekorten in andere sectoren, zoals de ziekenhuissector en de rustoorden, ook de problemen van onze sector aan te kaarten, bijvoorbeeld bij het zoeken naar alternatieve financieringsformules.

Zorgen van de revalidatiecentra

De sector kreeg dit jaar nog maar eens besparingen te verwerken, ondanks het feit dat de revalidatiecentra niet verantwoordelijk waren voor het tekort in de gezondheidszorg. Ondanks al onze protesten heeft de sector moeten aangaan dat de maximale facturatiecapaciteit structureel verminderd werd met 1 procent.

Daarnaast is hard gewerkt aan een voorstel van heroriëntering voor de sector. Cruciaal in deze heroriëntering is de bepaling van de doelgroepen waartoe de centra zich in de toekomst zullen richten. Er is een wetenschappelijk gefundeerd voorstel uitgewerkt. Begin januari zullen de onderhandelingen hierover met het RIZIV starten.

Zorgen binnen de sector tewerkstelling voor personen met een handicap

Al meerdere jaren wordt aangekondigd dat de sector tewerkstelling overgeheveld wordt vanuit het Vlaams Fonds naar het beleidsdomein Economie en Werkgelegenheid. De datum werd steeds opnieuw uitgesteld en de onzekerheid houdt aan. Pas eind 2005 werden ter voorbereiding formele gesprekken tussen de sector en de VDAB gestart. Ondertussen is duidelijk dat de VDAB de huidige reglementering van het Vlaams Fonds – tijdens een overgangperiode – integraal dient over te nemen. Maar de methodiek en het uit-

gangspunt van dienstverlening tussen de sector professionele integratie en de VDAB verschilt op meerdere punten ernstig. Bijvoorbeeld wat betreft de flexibele en individugerichte werkmethode van de CBO's en de plaats van de diagnostiek binnen de arbeidstrajectbegeleiding. Fons Leroy, de nieuwe directeur-generaal van de VDAB, sprak de wens uit samen met de sector een gemeenschappelijke missietekst op te stellen als "partners binnen een inclusief tewerkstellingsbeleid". Samen met ATB-netwerken Vlaanderen en PPG nemen wij deel aan deze besprekingen. Tegelijk daagt de VDAB de sector uit om haar specificiteit te bewijzen.

INFO

*krista.telemans@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 28,
hilde.verstricht@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 27 en
diane.serneels@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 26*

GEZINSONDERSTEUNING

Algemene thema's

In de integrale jeugdhulpverlening werden een aantal thema's opgenomen die ingrijpend waren voor de gezinsondersteuning.

Zo was er de typemodulering. De typemodules voor de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG), de Centra voor Integrale Gezinszorg (CIG) en de Diensten voor Gezinsondersteunende Pleegzorg (DGP) werden uitgewerkt in constructief overleg met de administratie van Kind & Gezin en de Vlaamse administratie. Het werken aan deze typemodules verplichtte ons terug na te denken over de positionering van deze centra en diensten in het hulpverleningslandschap. Het werkveld kon deze discussies van nabij voeren of opvolgen. Het gaat hier over eerder kleinere sectoren, waar onmiddellijke participatie en/of feedback mogelijk was. Met de CIG en DGP gebeurde dit overleg met alle erkende centra, voor de CKG werd een werkgroep opgericht. Een aantal typemodules, zoals deze van de CIG, konden dan ook al vrij gedetailleerd ingevuld worden. De door de sector gezinsondersteuning uitgewerkte typemodules zijn dan ook gedragen en aanvaard door het werkveld, zeker zoals ze ingediend zijn bij het Beleidsondersteunend Team. Eind 2005, begin 2006 worden deze onderworpen aan een intersectorale toets. Het is belangrijk dat de oefeningen die hoofdzakelijk sectoraal gebeurden op mekaar afgestemd worden.

In de verschillende regio's werden net-

werken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening en geleidelijk aan ook netwerken crisishulpverlening opgericht. Dit kader werd besproken op het forum (zie verder). In de crisishulpverlening spreekt men van 4 opdrachten: het crisismeldpunt, de crisisinterventie, de crisisbegeleiding en de crisisopvang. De CKG en DGP (deze laatste enkel voor opvang) kunnen overal betrokken worden in de netwerken voor crisishulpverlening voor -12 jarigen.

Zoals vermeld in het jaarverslag van de bijzondere jeugdzorg besliste de Vlaamse regering tot het opmaken van een **globaal plan voor de jeugdzorg**. Het preventieve luik werd hier terecht mee in opgenomen. Zo werd ook de sector gezinsondersteuning gevat. Dit werd op de verschillende fora dan ook uitdrukkelijk besproken. Iedere deelsector schoof zijn eigen prioriteiten in het kader van dit globaal plan naar voor.

Concreet betekent dit voor de CKG: een kwalitatieve en kwantitatieve uitbreiding van de CKG, de gevraagde competentieverhoging vertalen in middelen, duidelijkheid creëren over het werken met de 0-3 jarigen, aandacht voor de nood aan preventie voor 12 tot 15-jarigen, rechtstreeks toegankelijke hulpverlening voor de CKG moet kunnen blijven en de mogelijkheid creëren voor de CKG om te kunnen participeren in de 4 opdrachten van de crisishulpverlening.

Concreet betekent dit voor de CIG: een positionering in het agentschap jonge-

renwelzijn in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid, een uitbreiding van het personeelskader, een kwantitatieve uitbreiding van de CIG, een aanpassing van de regelgeving.

Concreet betekent dit voor de DGP: het eindelijk toekennen van een reguliere erkenning, een programmatie realiseren over Vlaanderen, de opdracht opvang in de crisishulpverlening, een aangepaste regelgeving en een plaats krijgen binnen de opvoedingsondersteuning.

Het Vlaams Welzijnsverbond ontwikkelde een standpunt over de **opvoedingsondersteuning**. Een thema met heel wat raakvlakken voor deze sector. U leest hierover meer in dit jaarverslag.

We schreven de minister een brief met de vraag om CKG en CIG toegang te laten krijgen tot het **VIPA**. Het zijn vermoedelijk de enige welzijnssectoren waar ook residentieel gewerkt wordt en waar geen mogelijkheid tot betoelaging via het VIPA geboden wordt.

De centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning en de diensten gezinsondersteunende pleegzorg

Het was een bewogen, maar ook feestelijk jaar voor de CKG, die dit jaar hun tiende verjaardag vierden. Door het erkenningsbesluit van 1995 werden de KOC (kinderopvangcentra) en de KDNV (kinderdag- en nachtverblijven) omgevormd tot CKG: een werkelijke revolutie in het hulpverleningslandschap waardoor deze centra op een zeer flexibele manier konden werken en een enveloppefinanciering kregen. De CKG kregen toen een vijfjarige erkenning. Deze verliep voor de tweede maal op 31 december 2005. In het kader van de hererkenning moesten alle CKG een erkenningsdossier opmaken

en werden ze allen geïnspecteerd in functie van deze erkenningen. Het was de eerste maal dat deze inspecties gebeurden na de invoering van het kwaliteitsdecreet. Er was dan ook eerst een overleg waar deze inspectiemethodiek werd besproken en voorbereid met de inspectie van Kind & Gezin. Deze kwaliteitsinspectie verliep overwegend positief en was tegensprekelijk. Naast deze kwaliteitsinspectie werden de centra ook onderworpen aan een boekhoudkundige inspectie en een inspectie van de ouderbijdrageregeling. Op deze laatste kwam heel wat vertraging, waardoor ook de erkenningen van vele CKG maar ter elfder ure konden gebeuren en de procedures van tegensprekelijkheid in het kader van de voorwaarden en aandachtspunten die bij de erkenning gesteld werden, niet volledig konden gevolgd worden. Jammer... Toch werden alle CKG opnieuw erkend voor een periode van 5 jaar.

Het 10-jarig bestaan is niet onopgemerkt voorbijgegaan. Minister Vervotte bezocht naar aanleiding hiervan het CKG Het Open Poortje te Schilde, waar ook een gesprek doorging met de directies van andere centra. De dialoog tussen werkveld en beleid is een belangrijk gegeven dat we steeds willen faciliteren. De CKG ontwikkelden eveneens naar aanleiding van hun 10-jarig bestaan een gezamenlijke website: www.ckg.be. Er werd een link gelegd met de website van Kind & Gezin. In samenwerking met Kind & Gezin werd een project '10 jaar CKG' gerealiseerd: alle CKG werden bezocht door een promotiecaravan. De gezinnen in begeleiding bij een CKG en hun medewerkers kwamen via een activiteit voor groot en klein, op een speelse manier in contact met de kinderrechten. (Zie artikel in 'de facto' van februari 2006.)

2005 was ook het eerste jaar dat het fo-

rum tussen Kind & Gezin en de CKG en DGP werkzaam was. In het begin was het nog wat zoeken en tasten, maar vrij snel vond men hier een zinvol overlegforum. Belangrijke thema's kwamen hier aan bod. Thema's rond samenwerking: samenwerking tussen CKG en DGP, samenwerking van CKG en DGP met de preventieve zorg, het protocol met de gehandicaptensector. Ook de integrale jeugdhulpverlening kwam uitvoerig aan bod: de typemodulering (met bijzondere aandacht voor de inhoud van de onderbroken opvang) en de rol van de CKG en DGP in de crisishulpverlening. De steeds hoger wordende turn-over van de CKG, de intensiteit van de ambulante werking, de veiligheid van het kind en de niet begeleide buitenlandse minderjarigen in relatie tot de CKG en DGP. Belangrijke thema's waarvan een aantal verder zullen opgevolgd worden. Dit forum is een belangrijk overleg voor werkveld en voor Kind & Gezin om beleidsbeslissingen te kunnen voeren. We hechten hier zeer veel belang aan.

De diensten gezinsondersteunende pleegzorg bereidden hun reguliere erkenning voor. Deze diensten worden reeds jaren erkend als project en zijn nog steeds niet regulier erkend. De diensten werken een personeels- en werkingssubsidie uit en bereiden een besluit voor. Hierover verneemt u meer in 2006.

De centra voor integrale gezinszorg

Mede in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid stelden de zes CIG hun positie in vraag. Momenteel zijn de CIG administratief toegewezen aan de Administra-

tie voor Gezin en Maatschappelijk Welzijn. Binnen het Beter Bestuurlijk Beleid worden de CIG niet gepositioneerd in een beleidsuitvoerend agentschap. Vanuit hun primaire zorg voor het welzijn van de komende generatie opteren de CIG voor een positionering in het agentschap Jongerenwelzijn, naast de bijzondere jeugdzorg. De centra herkennen zich in de missie van dit agentschap, waarin de jongeren en de ouders (opvoedingsverantwoordelijken) als doelgroep worden geformuleerd en waarin de nadruk ligt op de begeleiding van de jongere in zijn of haar context. De CIG vragen aan de minister het nodige overleg om tot een herpositionering in de welzijnssector te komen.

Ook dit jaar dreigden er problemen met de uitbetaling van de anciënniteitsparameter. Ieder jaar wordt de anciënniteit berekend van de personeelsleden werkzaam in de centra voor integrale gezinszorg. In hun erkennings- en subsidiëringsbesluit van 24 juli 1997 is immers in een anciënniteitsparameter voorzien. Deze wordt jaarlijks door de minister bepaald op basis van de reële anciënniteitsstijging in de sector over de laatste drie jaar. Deze stijging was groter dan begroot. Hierdoor zouden de CIG slechts 98,5% van hun subsidie kunnen ontvangen hebben in 2005. Men heeft dit terecht nog kunnen corrigeren.

INFO

jan.bosmans@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 24 en
eddy.vandenhove@vlaamswelzijnsverbond.be, tel. 02 507 01 23

KINDERDAGOPVANG

2005 was voor de sector kinderopvang weer een zeer druk jaar. Twee thema's overheersten: het vernieuwd conceptueel kader voor de kinderopvang en werkdrukverlaging voor de diensten voor opvanggezinnen...

Vernieuwd concept kinderopvang

Minister Vervotte zette afgelopen jaar de toekomstige ontwikkelingen van de kinderopvang opnieuw op de agenda. Via een heus strategisch plan voor de kinderopvang wil ze het regelgevend kader vernieuwen en stroomlijnen tot een coherent geheel. Een vernieuwd basisconcept zal op termijn verankerd worden in één volwaardig kaderdecreet kinderopvang.

Net voor de zomervakantie werden we op de hoogte gebracht hoe dit vernieuwde concept er zou kunnen uitzien. Het vertrekt vanuit de drie functies die de kinderopvang vandaag de dag vervult in onze samenleving: een economische, een pedagogische en een sociale functie. Verder worden er diverse opvangvormen onderscheiden: voorschoolse en buitenschoolse opvang, opvang in groep, gezin en aan huis. Vanuit dit begrippenkader zal een geharmoniseerd vergunnings-, subsidiërings- en kwaliteitssysteem ontwikkeld worden. Een "**Centrum voor Kinderopvang**" (CKO) zal een cruciale plaats innemen in het toekomstige kinderopvanglandschap. Zo'n CKO groepeerde diverse vergunde opvangvormen, is lokaal ingebed, maakt de drie bovenvermelde functies waar, werkt met één loket

en is dus kwalitatief, multifunctioneel, modulair en toegankelijk voor alle gezinnen.

Het sectoraal directiecomité formuleerde hierop eind augustus haar eerste reacties. Reeds op 23 september werden alle leden uitgenodigd op een sectorale informatiedag. Dit om iedereen zo snel mogelijk en van in het begin te informeren, te sensibiliseren om de ontwikkelingen van nabij te volgen en de betrokkenheid op dit belangrijke beleidsdossier te verhogen.

Eind november kwam minister Vervotte dan met haar basistekst over "een conceptueel kader voor stroomlijning van een nieuwe organisatie van de Vlaamse kinderopvang". In een persmededeling eind oktober over de uitbreiding met 3000 kinderopvangplaatsen in 2006-2007, had de minister ook aangekondigd dat zij proefprojecten wou opzetten waarvoor onze sector zich op korte termijn zou kunnen inschrijven. Bijgevolg hebben wij op drie sectorale informatie-avonden midden december de leden verder en concreter geïnformeerd over de ondertussen bijgestuurde versie van het concept. Op basis van de bedenkingen en opmerkingen die op deze drie avonden werden geformuleerd, zou ons standpunt begin 2006 geactualiseerd

worden. Onze kritisch positieve houding t.o.v. de voorgestelde reorganisatie blijft behouden en de ontwikkelingen zullen in 2006 verder nauwgezet opgevolgd worden.

Werkdrukverlaging diensten voor opvanggezinnen? Veel gepraat... weinig baat!

De werkdruk in diensten voor opvanggezinnen bleef ook in 2005 hét hot item in de gezinsopvang. De problematiek is intussen gekend: dienstverantwoordelijken gaan al jaren gebukt onder een onhoudbaar hoge werkdruk. Het onderzoek naar de oorzaken en de beleving van de werkdruk, dat het HIVA in 2004 in opdracht van Kind & Gezin uitgevoerd heeft, laat er geen twijfel over bestaan: de situatie was – en is! – niet langer werkbaar.

En ja, eindelijk kreeg de sector gehoor voor het aanslepende werkdrukprobleem. Nog voor de resultaten van de HIVA-studie overal waren doorgesijpeld, richtte Kind & Gezin een werkgroep op om maatregelen voor werkdrukverlaging in diensten voor te bereiden. De werkgroep, waarin het verbond rechtstreeks vertegenwoordigd was moest zowel korte als lange termijn voorstellen formuleren. De korte termijn voorstellen, met ondermeer een soepeler regeling voor huisbezoeken en het pedagogisch jaarverslag, de aanpassing van enkele evaluatieprocedures in het kader van kwaliteitszorg en de verlenging van de pro rata regeling voor diensten die niet het vereiste aantal onthaalouders halen, waren al snel klaar. De lange termijn voorstellen vroegen heel wat meer tijd en voorbereiding. Toch liep het overleg vlot, omdat de sectorneuzen in dezelfde richting stonden en er al vrij vlug eensgezindheid was over de nodige maatregelen.

Begin juli kon de werkgroep zijn eindrapport voorstellen aan de Raad van bestuur van Kind & Gezin, die het geheel positief adviseerde. Het rapport bevat een aantal voorstellen voor structurele aanpassing van de regelgeving. De eerste zes “bouwstenen” gaan over wijzigingen in het erkennings- en subsidiesysteem. Zo zou de capaciteit van een dienst in de toekomst gedefinieerd worden in plaatsen, zou de subsidie gekoppeld worden aan plaatsen en komen er nieuwe bezettingsnormen. De laatste twee maatregelen, ook de meest kostenintensieve, staan voor een verruiming van het personeelskader.

En dan was het wachten op de reactie van minister Vervotte. Die kwam er pas in november 2005 met een uitnodiging voor sectoroverleg over de beleidsvoorstellen op het kabinet. De eerste vergadering zette meteen de toon. De minister zette het licht op groen voor de reglementeringswijziging, maar de vraag naar bijkomende middelen voor personeelsuitbreiding bleek budgettair onhaalbaar. De overheid zou slechts 700.000 euro vrijmaken, nog geen fractie van de geraamde kosten.

Het nieuws viel slecht in de sector, erg slecht. De hoop van de dienstverantwoordelijken op een structurele oplossing voor het probleem van de werkdruk werd met die mededeling de kop ingedrukt. De frustratie nam nog toe en al snel gingen hier en daar stemmen op om het hele plan af te wijzen, liever dan een “aalmoes” te aanvaarden. Zeker in het licht van een verplichte pooling van de weinige middelen, die de overheid om efficiëntieredenen naar voor schoof, rezen vragen over de onderwaardering voor de sector. Bij gebrek aan alternatieven en betere budgettaire vooruitzichten werd het over-

leg toch verder gezet. Tegen het jaareinde kreeg het voorstel voor de besteding van de bijkomende middelen al concreet vorm en konden de eerste voorbereidingen voor de samenwerkingen starten. Daarnaast was er ook al sprake van een tussenkomst voor informatisering in 2006 en toonden Kind & Gezin en de Vlaamse overheid zich bereid de nodige stappen te zetten om de administratie rond het sociaal statuut van onthaalouders te vereenvoudigen.

Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag was het nog wachten op de juridische basis voor de nieuwe "subsidie voor samenwerking". De wijziging van het erkennings- en subsidiebesluit was nog in voorbereiding. Als alles volgens plan verloopt, zal een ontwerp van besluit tegen juli 2006 voorgelegd worden op het overleg.

Wordt vervolgd!!

En...

En dan hebben wij het nog niet gehad over het verder voortduren van de besparingen waarmee onze leden, die subsidies ontvangen van het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten, te

kampen hebben, over de uitbreiding van de fiscale aftrekbaarheid van opvangkosten voor kinderen tot 12 jaar in de buitenschoolse opvang; de werkzaamheden binnen de SERV rond het opstellen van een standaard voor het bepalen van een 'titel van beroepsbekwaamheid' voor begeleiders in de buitenschoolse opvang; de start van de evaluatie van het statuut voor onthaalouders, ...

Maar ook hebben we nog niets gezegd over onze eigen sectorverkiezingen met nieuwe directieleden en afgevaardigden in de raad van bestuur van het Vlaams Welzijnsverbond, de bestuurdersavond in mei over de rol van de raad van bestuur in de kinderopvang en over het alternatieve voorstel voor flexibilisering van onze erkende kinderopvangsector,...

Van een druk jaar gesproken!

INFO

jeannine.vandenbroucke@vlaamswelzijnsverbond.be, 02 507 01 21,
ann.vandenbrande@vlaamswelzijnsverbond.be, 02 507 01 42 en
jan.bosmans@vlaamswelzijnsverbond.be, 02 507 01 24

VRIJWILLIGERSWERK

De sector vrijwilligerswerk vertegenwoordigt een verscheidenheid van autonome en ingebouwde vrijwilligerswerkingen. Het Vlaams Welzijnsverbond ondersteunt al deze werkingsvormen en wil het vrijwilligerswerk binnen Welzijn en Gezondheid verder promoten.

De autonome vrijwilligerswerkingen zijn gesitueerd binnen de brede waaier van Welzijn en Gezondheid. De organisaties worden gerund door vrijwilligers. Ter ondersteuning kunnen een beperkt aantal personeelsleden in dienst zijn. De kleinere autonome organisaties tellen een 20-tal vrijwilligers, de grotere organisaties enkele duizenden.

De ingebouwde vrijwilligerswerkingen zijn actief binnen onze ledenvoorzieningen uit de sectoren gehandicaptenzorg, bijzondere jeugdzorg, kinderopvang en gezinsondersteuning. Ook hier is er een grote differentiatie. Sommige organisaties hebben een beleid i.v.m. de inschakeling van vrijwilligers uitgebouwd en tellen meerdere tientallen vrijwilligers. In andere voorzieningen is de vrijwilligerswerking eerder op een pragmatische wijze uitgebouwd, meestal zijn hier slechts een beperkt aantal vrijwilligers aanwezig.

Vrijwilligerswerk en wetgeving

2005 bracht nieuwe uitdagingen. De meest besproken onderwerpen waren de ontwikkelingen binnen de regelgeving. De vrijwilligerswerkingen binnen de sectoren Welzijn en Gezondheid zul-

len in twee regelgevingen gevat worden: de *federale wet over 'de rechten van vrijwilligers'* die in 2005 nog niet van toepassing was en het *Vlaams decreet over 'het georganiseerd vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.'*

In 2005 lag de focus vooral op de wet over de 'rechten en plichten van de vrijwilligers'. De wet zou een basisstatuut voor de vrijwilliger installeren. Maar, enerzijds werd er lang getalmd met het publiceren van de wet in het Belgisch Staatsblad, anderzijds slaagde de politiek er niet in om uitvoeringsbesluiten af te kondigen. Gevolg: de inwerkingtreding van de wet wordt uitgesteld tot augustus 2006. Via diverse structuren hebben wij onze standpunten vertolkt: onder meer binnen de Hoge Raad voor vrijwilligers, de CSPO en het Vlaams Steunpunt voor vrijwilligers. De wet moet rechtzekerheid bieden aan de vrijwilliger, maar mag geen belemmering betekenen voor de organisatie van de vrijwilligerswerking. Er is bijgevolg nog heel wat werk voor de boeg, zodat de installering van de wet ook in 2006 onze alertheid zal blijven vragen.

Het Vlaamse decreet voor vrijwilligerswerkingen binnen welzijn en gezondheid dateert van 1994. Reeds jaren

dringen wij erop aan dat dit decreet aan een grondige evaluatie wordt onderworpen. Nu de federale wet goedgekeurd is, is een aanpassing van het decreet meer dan wenselijk. Afstemming is nodig. Binnen de commissie werkten wij in een werkgroep ingebouwd en een werkgroep autonoom vrijwilligerswerk aan een actualisering van onze standpunten. De meest prioritaire aanpassingen zijn betere subsidiëringmodaliteiten voor de autonome vrijwilligerswerkingen, met inbegrip van de subsidiëring van een beperkt aantal personeelskosten, en een ernstige stimulans geven aan de groei van het ingebouwd vrijwilligerswerk. De eerste contacten met het kabinet en met parlementairen werden gelegd.

De werking van de commissie vrijwilligerswerk

Binnen de commissie vrijwilligerswerk staan wij niet alleen stil bij beleidsthema's, we willen ook ingaan op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en visies uitdiepen. Hierboven werd al vermeld dat de regelgeving nauwgezet opgevolgd wordt. Aanvullende onderwerpen waren onder meer verzekeringen, organisatienota, aansprakelijkheid, onkostenvergoeding, controle en uitvoeringsbesluiten. Ook werd een wenselijk personeelskader ter ondersteuning van de vrijwilligerswerking uitgetekend. Om onze standpunten af te toetsen aan het beleid, nodigde de commissie Jan Casaert, voormalig hoofd van de afdeling Algemeen Welzijnsbeleid, en Gerda Van Der Plas, huidige afdelingshoofd uit. Ook Vera Jans, parlementlid voor CD&V, kwam op verzoek naar de commissievergadering en beluisterde onze standpunten.

Inhoudelijke onderwerpen op de agenda waren onder meer de inschakeling

van ex-gedetineerden, de week van de vrijwilliger, ouders binnen de vrijwilligerswerking en beroepskrachten als vrijwilliger. Nadat de voorbije jaren het thema 'empowerment en vrijwilligerswerk' centraal stond, ontstond het idee om ook te kijken naar de omgeving of de netwerken waarin onze cliënten leven. De commissie engageerde vzw PLAN om toelichting te geven over 'community care'. Uit de bespreking die daarop volgde verkoos de commissie om de term verbindingszorg te gebruiken: 'verbindingen versterken'. Omdat dit thema sectoroverschrijdend is, wordt er verder gewerkt aan een vormingsaanbod voor al onze leden.

Vorming voor het autonoom vrijwilligerswerk: Intervisie Empowerment

Uit de besprekingen naar aanleiding van het thema 'empowerend werken met vrijwilligers' werd het initiatief genomen om gedurende het jaar 2005 een 'Intervisiegroep Empowerment' te installeren. Bedoeling was om met een beperkt aantal coördinatoren uit het autonoom vrijwilligerswerk intensief te werken rond de implementatie van de methodiek van empowerment binnen de eigen vrijwilligersorganisatie. Onder de deskundige leiding van vormingsconsulent Koen Vansevenant startte de intervisiegroep met 13 deelnemers en een stafmedewerker. Enerzijds werden de persoonlijke vaardigheden onder de loep genomen, anderzijds werd het proces van empowerend werken dichter en concreter gebracht binnen de werking van de eigen vrijwilligersorganisatie.

Contactgroep voor het ingebouwd vrijwilligerswerk

Na een bevraging bij de leden uit de diverse sectoren startte in januari 2005

de 'contactgroep coördinatoren vrijwilligerswerk in de gehandicaptensector voor de provincies Oost- en West-Vlaanderen'. Bedoeling is om thema's uit te diepen, specifiek voor vrijwilligerswerkingen binnen de gehandicaptenzorg, naast het opvolgen van de actualiteit in verband met vrijwilligerswerk. Zo werden in de vergaderingen de thema's 'rekruteren van vrijwilligers' en 'selectie en matching' besproken. De theoretische benadering werd geflankeerd door ieders ervaring.

De besprekingen leveren heel wat bruikbare tips en inspiratie op. Vandaar dat er concrete stappen werden ondernomen om een gelijkaardige contactgroep coördinatoren vrijwilligerswerk op te starten voor de provincies Limburg, Vlaams Brabant en Antwerpen. Om ook onze leden die niet deelnemen aan de contactgroep te informeren, wordt steeds een beknopt verslag gegeven in ons ledentijdschrift 'op maat'.

'Op maat', een nieuwsbrief ter ondersteuning van vrijwilligerswerkingen

'Op maat' zag in oktober 2004 het levenslicht en groeide uit tot een 2-maandelijks digitale nieuwsbrief voor alle leden. In 'Op maat' wordt de verbondswerking van de sector vrijwilli-

gerswerk toegelicht. Er wordt informatie gegeven over de besprekingen in de commissie, de contactgroep of andere vergaderingen waarin het vrijwilligerswerk centraal staat. Sommige items krijgen een meer uitgebreide aandacht, zo hadden wij het geregeld over de besprekingen die gevoerd werden naar aanleiding van de wet 'rechten van de vrijwilligers'. Daarnaast kan er inhoudelijk dieper ingegaan worden op een thema en worden vragen van leden beantwoord. Omdat vrijwilligerswerkingen vaak aangewezen zijn op projectsubsidies om hun werking te financieren, proberen wij in deze nieuwsbrief de diverse mogelijke projecten voor te stellen. Ook een overzicht rond 'vorming' of 'nieuwe publicaties' in verband met vrijwilligerswerk wordt mee opgenomen. Tenslotte wil 'op maat' een forum zijn waarin maatschappelijke ontwikkelingen kunnen geïdentificeerd worden of leden hun werking of visie kunnen toelichten.

INFO

*ludo.decort@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 39 en
krista.telemans@vlaamswelzijnsverbond.be, tel. 02 507 01 28*

CENTRUM VOOR ETHIEK EN ZINGEVING IN HET WELZIJNSWERK

Het C.E.Z. - "Centrum voor Ethiek en Zingeving in het welzijnswerk" - werd als een samenwerkingsproject vanuit het Verbond van Instellingen voor Welzijnswerk (V.I.W.) en het departement Sociale School van de Ehsal Hogeschool Brussel opgezet, vanuit de vaststelling dat er weinig aandacht is voor ethische en zingevingsaspecten op het vlak van het welzijnswerk, en dit zowel bij de professionele en vrijwillige hulpverleners als binnen de diverse opleidingen. Het Centrum werd opgezet naar analogie met wat o.m. op universitair niveau bestaat rond economie en ethiek, biomedische ethiek, vredesethiek, enz. en wil dus zowel aan onderzoek doen, als aan begeleiding, ondersteuning en vorming. Vanaf 2000 werd de CEZ-werking ingebouwd in de werking van het Vlaams Welzijnsverbond.

In de loop van 2005 ging er één blikopener door te Leuven op 22 april. Thema was de '**Spirituele dimensie in de totaalzorg**'. Onder 'integrale zorg' of 'totaalzorg' streven we naar een evenwichtige invulling van zowel de lichamelijke en psychische, als de sociale én spirituele dimensies in de zorg. De eerste drie aspecten zijn eenvoudiger in te vullen en te omschrijven dan de laatste. Vanuit de pastorale stuurgroep van Dienstverleningscentrum Heilig Hart te Deinze werd een bevraging opgezet rond het belang van spiritualiteit voor de ouders van de bewoners en voor de medewerkers. In het februarinummer van het Tijdschrift voor Welzijnswerk verscheen een artikel over dit onderzoek. Opmerkelijk was dat zowel ouders als medewerkers groot belang hechten aan (religieuze en/of exis-

tentiële) spiritualiteit en dat er een duidelijke positieve wisselwerking is tussen levensbeschouwing, zorg en betrokkenheid bij de bewoners. Op deze blikopener werden de resultaten toegelicht door Ria Vercamer van het Dienstverleningscentrum Heilig Hart en besproken met een geïnteresseerde groep van een 24-tal medewerkers van voorzieningen.

In juni 2005 verscheen een nieuwe aflevering van de **Groeimap**: "Naar een hulpverlening met visie". In het eerste deel van de groeimap worden een aantal **visieteksten** samengebracht, o.m. over de evoluties in het denken over zingeving en ethiek (over o.m. postmodernisme, mensenrechten, cultuur, cliëntenrechten), en de mogelijke inbreng van de christelijke inspiratie in de hulpverlening. Daarnaast worden tek-

sten aangeboden die **in de hulpverlening toepasbaar** zijn, en dit zowel op het niveau van de voorziening (bv. rond ethische bevraging, het gebruik van een ethisch stappenplan, deontologie en beroepsgeheim) als op het niveau van de hulpverlening, waarbij zowel een algemene als werksoortelijk gerichte invalshoek gehanteerd wordt. De volledige groeimap mét de nieuwe teksten telt ongeveer 460 blz. en kost 57 euro (ringmap en verzending inbegrepen). De inhoud van de groeimap vindt u op de website.

Het CEZ-gedeelte op de website van het Vlaams Welzijnsverbond (onder 'Werken aan welzijn') werd in de loop van 2005 verder inhoudelijk ingevuld, met onder meer verslagen van de voorbije CEZ-activiteiten (studiedagen en blikopeners) en een uitbreiding van het 'thematisch' gedeelte. Hieronder vindt

men diverse teksten rond volgende thema's: bemoeizorg, gebruikersrechten, kwaliteitszorg, privacywetgeving, verzakelijking, vrijheidsbeperking en zorgethiek.

De rubriek "Ethiek en Zingeving" in het Tijdschrift voor Welzijnswerk werd opnieuw opgestart. De CEZ-medewerkers speelden ook dit jaar een belangrijke ondersteunende én inhoudelijke rol in de werking van de Ethische Commissie van het Vlaams Welzijnsverbond.

INFO

*ludo.decort@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 39 en
fons.geerts@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 29*

ETHISCHE COMMISSIE

De Ethische Commissie van het Vlaams Welzijnsverbond werkt in opdracht van de Raad van Bestuur voorstellen tot ethische adviezen uit, die dan door de Raad kunnen bekrachtigd worden en aan de leden van het Verbond aangeboden worden. De Commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de sectoren en van gebruikersverenigingen en ethische experts.

Het eerste advies van de Ethische Commissie ging over 'Opnamevrijheid – opnameplicht' (januari 2003); het tweede over 'Omgaan met vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik' (juli 2004). Over dit laatste thema werd op 14 oktober 2004 een fel gewaardeerde studiedag met als titel: "Horen, zien en... spreken" georganiseerd en werd een gelijknamig themanummer van het Tijdschrift voor Welzijnswerk (Jg. 28, nr. 264, december 2004) uitgegeven. In opvolging van dit advies ging een zgn. 'Startgroep' door rond de kwaliteitsaspecten van preventie van en handelen bij (vermoeden van) seksueel grensoverschrijdend gedrag in voorzieningen. Deze groep kwam, zoals gepland, een drietal keer samen in de loop van 2005.

Nadat het tweede advies was afgewerkt, werd gestart met besprekingen rond 'privacy en beroepsgeheim' in de hulpverlening. In 2005 kwam de plenaire vergadering vier maal samen en het bureau vergaderde vijf maal. De eerste aanzet voor het thema werd gegeven door Guido Carrette, die een probleemstelling formuleerde. Verder was er een gewaardeerde inbreng van professor Axel Liégeois van de werkgroep ethiek van de Broeders van Liefde en van professor Johan Put en Isabelle Van der Straete van het Instituut Sociaal Recht van de K.U. Leuven. Er werd vanuit de commissie ook deelgenomen aan de studiedag

van het Instituut Sociaal Recht (K.U. Leuven) en de Brusselse Welzijnsraad over 'Beroepsgeheim en hulpverlening', vermits dit ook het thema is waar rond de commissie in het voorbije jaar gewerkt heeft. Op de laatste bureauvergadering in december werd de tekst van het advies gefinaliseerd. Het advies nr. 3 werd op 20 december 2005 aan de Raad van Bestuur van het Vlaams Welzijnsverbond voorgesteld en werd er ook goedgekeurd. In 2006 wordt het advies op een studiedag officieel aan het werkveld voorgesteld.

De reeds afgeronde adviezen van de Ethische Commissie worden opgenomen in een ringmap, die op het Verbond te bestellen is. Momenteel bestaat deze ringmap uit een woord vooraf, een toelichting bij de opdracht, de samenstelling en de werking van de Ethische Commissie en de teksten van het eerste advies over 'Opnamevrijheid – opnameplicht' en het tweede advies over 'Omgaan met vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik'. In de loop van 2006 wordt ook het advies nr. 3 over '**Zorgvuldig omgaan met informatie-uitwisseling in het welzijnswerk. Beroepsgeheim en informatiestromen in de hulpverlening**' opgenomen.

INFO

ludo.decort@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 39

FINANCIËEL

Financiële analyse

Naar goede gewoonte werd in 2005 opnieuw werk gemaakt van een financiële analyse van de sectoren. Samen met DEXIA werd de sector gehandicaptenzorg doorgelicht. Voor jeugdbijstand, kinderopvang en de sector gezinsondersteuning gebeurt de financiële analyse in eigen beheer.

De **analyses** hebben andermaal aangetoond dat de financiële situatie binnen de voorzieningen niet zomaar als positief of negatief kan beschouwd worden. De resultaten dienen geïnterpreteerd te worden binnen de context waarin de voorzieningen werken, met name het huidige subsidiesysteem. De knelpunten hierin zullen in grote mate de resultaten van de financiële doorlichting bepalen. Immers de voorzieningen dienen zich aan te passen aan deze knelpunten of dienen deze, op de een of andere manier, te overbruggen, willen ze kunnen overleven.

Het huidige **subsidiesysteem** heeft een aantal gevolgen voor de financiële structuur van de voorzieningen. Allereerst is er het probleem van de noodzakelijke investeringen. Om het eigen aandeel in investeringsinspanningen te financieren, zullen de voorzieningen trachten een overschot te genereren, zodat het eigen vermogen toeneemt. Het gedeelte van de investeringen dat niet via VIPA gefinancierd wordt, zou ook via lange termijn leningen kunnen overbrugd worden, maar voor de in-trestlast is er geen tussenkomst voor-

zien in de subsidiëring. Concreet komt dit dan ook neer op een afkalving van de (reeds schaarse) werkingsmiddelen. De sectoren evolueren meer en meer naar een systeem van autofinanciering waarbij er weinig tot geen afhankelijkheid is van vreemd vermogen. Toch slagen een aantal voorzieningen er niet in om een overschot te genereren, waardoor investeren zo goed als onmogelijk wordt. Een tweede gevolg van het subsidiesysteem is dat voorzieningen in nog sterkere mate een "besparingsmanagement" gaan toepassen: waar mogelijk wordt er op kosten en uitgaven bespaard. Gezien het merendeel van de uitgaven personeelsgebonden is, is dit niet evident. Bovendien kan de 'broeksriem' maar aangehaald worden, voor zover er nog ruimte is.

Naast de resultaten van de financiële analyse van de sector kregen de deelnemende organisaties opnieuw een **individuele positionering**. Dit instrument laat toe om de eigen organisatie te plaatsen ten opzichte van de sector. Een nuttig instrument waar steeds meer leden gebruik van maken.

Aanpassing sectorale boekhoudregelgeving aan de VZW-wet

De wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk en de uitvoerende KB's hebben in 2005 tot heel wat onzekerheid over de te volgen boekhoudregels geleid. Er wordt nl. vanaf 1 januari 2006 voor alle

vzw's een nieuw rekeningenschema ingevoerd. Om de verschillende sectorale regelgevingen hierop af te stemmen heeft het Vlaams Welzijnsverbond in overleg met de administratie sectorale werkgroepen opgericht. Minister Vervotte wilde echter één uniform boekhoudplan voor de gehele welzijnssector. Hiertoe werd een Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) principieel goedgekeurd in oktober 2005. Voor de officiële goedkeuring en publicatie is het echter wachten tot het voorjaar 2006. Het besluit geeft aan de Minister de mogelijkheid om per sector via ministeriële besluiten een minimaal rekeningenschema op te leggen.

Gezien de krappe timing (de voorzieningen dienen vanaf 1 januari 2006 de nieuwe boekhoudregels toe te passen) en het gebrek aan een goedgekeurd BVR en de bijhorende MB'en, heeft het Vlaams Welzijnsverbond beslist om, na overleg met de sector en de betrokken administraties, een advies over de indeling van het nieuw rekeningenplan te verspreiden naar de leden. Het rekeningenplan bij de ministeriële besluiten werd verder verfijnd en binnen de verschillende sectoren werd hieraan een uniforme nummering gekoppeld. Dit met het oog op de financiële doorlichtingen binnen de verschillende sectoren. De voorgestelde rekeningnummers zullen niet worden opgelegd door de administratie, maar het Verbond raadt haar ledenvoorzieningen ten

zeerste aan dit advies te volgen, om de toekomstige analyses en doorlichtingen van de sectoren vlot te laten verlopen. Dit advies werd alleen voor de leden gepubliceerd op de website en zal worden aangevuld telkens er zich nieuwe ontwikkelingen voordoen.

2006 ...

Opnieuw is er in 2005 heel wat werk geleverd om een zicht te krijgen op de financiële situatie van de sectoren en om hierover een sterk dossier op te bouwen. In 2006 wordt hierop verder gebouwd. De financiële analyses binnen de sectoren zullen verder uitgebreid worden en begin 2006 zal er nog heel wat werk zijn om het uniform rekeningenplan verder te ontwikkelen en een degelijke handleiding mee te geven. Ook zal de financiële analyse, vanaf het opvragen van de gegevens van 2006, aangepast worden aan het nieuwe boekhoudplan.

Het voorbije jaar werden de financiële aspecten van de dienstverlening opgevolgd door Johanna Ghesquiere; in de loop van het voorjaar 2006 werd ze op het Verbond opgevolgd door:

INFO

steven.delooze@vlaamswelzijnsverbond.be, tel. 02 507 01 22

INTEGRALE JEUGDHULP

De **interverbondelijke commissie** voor de Integrale jeugdhulp (INT), waarin vertegenwoordigers van het Vlaams Welzijnsverbond en van het Verbond der Verzorgingsinstellingen (VVI) samenkomen om de violen gelijk te stemmen voor de verdere opvolging van de decreten rond Integrale Jeugdhulp, kwam ook in 2005 nog enkele keren samen. Deze commissie omvat vertegenwoordigers van de sectoren gehandicaptenzorg, bijzondere jeugdzorg, centra geestelijke gezondheidszorg en kind en gezin. In de commissie zetelen naast de algemene verbondsdirecties, de betrokken sector(onder)voorzitters, sectorcoördinatoren en respectieve stafleden. De sectorvoorzitters zitten om beurt de commissie voor.

De commissie kreeg een omvangrijke opdracht mee: sectorale positionering en uitgangspunten met betrekking tot de IJH verduidelijken; uitvoering van beide decreten opvolgen; evoluties op het werkterrein opvolgen; evoluties en werking van de organen beleidsafstemming (regionale stuurgroepen, adviesraad, managementcomité) opvolgen; knelpunten concreet aanpakken (onder meer eigen initiatieven nemen); beleidsbeïnvloeding afstemmen; communicatie afstemmen; ontwikkelingsplan en tijdspad IJH bewaken; adviseren aan raden van bestuur. In 2005 werkte de Commissie INT vooral rond de typemodulering, de inbreng van het werk-

veld hierbij en de timing; het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening; en de netwerken crisishulpverlening.

Op niveau van de Vlaamse Gemeenschap werd op 17 maart 2005 de officiële **Adviesraad** Integrale Jeugdhulp geïnstalleerd. Deze raad, waarin eveneens vertegenwoordigers van ons Verbond actief zijn, werkte onder meer twee adviezen uit, nl. rond de (type)-modulering, de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp en de netwerken crisishulpverlening en het Rapport Gerrechtelijke Jeugdhulp.

De nadruk van de werking rond Integrale Jeugdhulp verschoof het voorbije jaar meer naar het overleg "**ter plaatse**". De regionale stuurgroepen werden samengesteld en de regiomedewerkers aangeworven. Door de betrokken voorzieningen werd werk gemaakt van de sectorale typemodulering, de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening werden operationeel, er werden voorstellen rond regio-afbakening voorbereid en de netwerken crisishulpverlening werden opgestart.

INFO

jan.bosmans@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 24

KWALITEITZORG

Het decreet betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen dateert van oktober 2003. Maar het bleef op beleidsvlak stil rond de implementatie van het zogenaamde 'geharmoniseerd' kwaliteitsdecreet: geen referentiegroep die het implementatiepad voorbereidde, geen kwaliteitscel die voorzieningen ondersteunde bij de invoering ervan, geen samenspraak tussen overheid en sector,... Dit laatste op één uitzondering na. Enkel het sectoraal overleg gehandicaptenzorg (SOG) kwam op regelmatige tijdstippen samen en onderzocht de wijze waarop het geharmoniseerd kwaliteitsdecreet kan geïmplementeerd worden.

Het standpunt van de Raad van Bestuur van het Vlaams Welzijnsverbond t.a.v. de uitvoering van het geharmoniseerd decreet werd ingebracht. De sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen werden aan een evaluatie onderworpen en er werd gezocht naar een afstemming tussen de smk's en inspraakbesluiten. Op de laatste vergadering van het SOG in 2005 nam men kennis van het uitvoeringsbesluit voor psychiatrische ziekenhuizen en de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Dit uitvoeringsbesluit houdt een verdergaande responsabilisering van de voorzieningen in en biedt meer ruimte om een kwaliteitsbeleid uit te bouwen dat in overeenstemming is met het algemeen beleid van de voorziening. Dit kader wordt verder afgetoetst binnen de verbondssectoren.

Naarmate kwaliteitszorg meer en meer ingeburgerd geraakt, lijkt het alsof de inspectie zijn norm alsmaar hoger gaat leggen. Veel is ook afhankelijk van de houding van de inspecteurs, zo bleek uit een enquête van het Vlaams Welzijnsverbond. Sommige inspecteurs inspecteren het kwaliteitsdecreet volgens de geest, anderen focussen zich dan weer op de letter. Het Vlaams Welzijnsverbond kaartte dit aan bij de inspectiediensten. Deze erkenden de bemerkingen en stelden dat dit voor hen een werkpunt is. Het Verbond wenst een open communicatie met de inspectiediensten te bestendigen.

Het geheel is meer dan de som van de delen

De voorzieningen leverden heel wat inspanningen rond kwaliteitszorg en putten hiervoor uit de eigen beperkte personele en financiële middelen. Ze waren dan ook niet direct vragende partij om het kwaliteitsgebeuren in het perspectief van het zogenaamde geharmoniseerd decreet aan te zwengelen. Bovendien voltooiden sommige sectoren pas hun implementatieproces van het kwaliteitsdecreet 97. De commissie kwaliteit stelde vast dat de voorzieningen er wel in slagen om de minimale elementen van het kwaliteitshandboek uit te werken, de sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen daarin te verankeren, tevredenheidsenquêtes op te stellen en een kwaliteitsplanning uit te werken, maar

dat deze meestal als afzonderlijke delen aangepakt worden.

Om de voorzieningen te ondersteunen bij de uitbouw van een goed geolied kwaliteitssysteem, organiseerde de commissie kwaliteit een studiedag, met als titel 'Het geheel is meer dan de som van de delen'. Koen Joly, trainer-consulent bij VOCA reikte het theoretisch kader aan en legde de link naar het 'geharmoniseerd' decreet. In de namiddag kregen de deelnemers een staaltje van de inspanningen rond het werken aan kwaliteitssystemen aangereikt in de werkgroepen. We konden hiervoor rekenen op het engagement van mensen uit voorzieningen om hun expertise met collega's te delen. Dat kwaliteitszorg leeft in de voorzieningen getuigde de massale belangstelling voor de studiedag. In november 2005 konden we 150 verantwoordelijken, kwaliteitscoördinatoren en geïnteresseerden uit de diverse sectoren van het Verbond verwelkomen. Begin 2006 werd deze studiedag herhaald met 128 participanten.

Project Q – Werken aan Kwaliteit afgerond

Het Project Q – Werken aan Kwaliteit rondde zijn werkzaamheden af met een druk bijgewoond en gewaardeerd congres in aanwezigheid van minister Vervotte op 17 maart 2005. De referaten vonden hun neerslag in een congresboek, dat ook bijdragen omvat rond het gebruik van het Proza BJB instrument en het werken met indicatoren.

Bij de eindevaluatie van het project was iedereen het erover eens dat het Project Q – Werken aan Kwaliteit kan gelden als een modelvoorbeeld van projectwerking. 80% van de vzw's uit de Bijzondere Jeugdbijstand zijn in het bezit van het kwaliteitsevaluatie-instrument PROZA BJB. 184 mensen uit 124 vzw's werden

opgeleid tot het efficiënt gebruik van het zelfevaluatie-instrument. 124 vzw's leverden voor 150 voorzieningen de resultaten aan voor de opbouw van de vergelijkingsbasis. Met de resterende middelen werden in 2005 regionale opvolgingsdagen rond het werken met Priac's (prioritaire actieplannen) georganiseerd. Niet alleen het resultaat werd als positief ervaren, maar ook de manier van aanpak werd goed bevonden. De duidelijke doelstellingen, de samenwerking tussen de drie koepelorganisaties, het werken met een stappenplan, het vrijstellen van een deeltijdse coördinator,... bepalen ongetwijfeld mee de kwaliteit van het project. De meerwaarde schuilt in de sterke betrokkenheid van het werkveld op alle niveaus van het project: voor het aansturen van het project, voor het verfijnen van het instrument en het implementeren van het instrument.

De keuze voor het verder verfijnen van een bestaand zelfevaluatie-instrument bood bovendien de garantie dat de methodiek die achter het instrument schuilgaat, zijn degelijkheid al heeft bewezen en dat het project kon terugvallen op een sterke wetenschappelijke ondersteuning. Het samenspel tussen werkveld en wetenschap en de grote financiële input vanuit Cera zorgden de voorbije jaren voor een enorme kwaliteitsdynamiek in de sector bijzondere jeugdbijstand. Met het oog op de continuïteit in de verdere ontwikkeling van Proza BJB en de ondersteuning op het werkkerrein, sloot het Vlaams Welzijnsverbond samen met het PPJ en Jongerenbegeleiding een overeenkomst af met Prose cvba.

INFO

*linda.beirens@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 31*

OPVOEDINGSONDERSTEUNING

Pleidooi voor een meersporenbeleid

In verschillende beleidsnota's en toespraken maakte minister Vervotte haar intenties bekend in verband met de opvoedingsondersteuning. Voor het Vlaams Welzijnsverbond is opvoedingsondersteuning de intentionele steun die geboden wordt aan ouders of ouderfiguren bij hun opdracht als opvoeder. Hiermee sluit het Verbond zich aan bij de definitie die ook professor Lieve Vandemeulebroecke (K.U. Leuven) hanteert. Opvoedingsondersteuning onderscheiden we van opvoedingshulp. Bij dit laatste gaat het over een intensieve aanpak van een opvoedingsprobleem dat een kind stelt.

Het Verbond organiseerde voor de staf-medewerkers en de leden van de Raad van Bestuur op 21 juni 2005 een 'invited conference' rond opvoedingsondersteuning. Hierop kwamen de verschillende kaders rond opvoedingsondersteuning aan bod en werd ingegaan op de vraag hoe hiermee kan omgegaan worden in de sectoren van het Vlaams Welzijnsverbond. Aan deze conferentie werkten mee: professor Lieve Vandemeulebroecke van de faculteit Pedagogie van de K.U. Leuven, Benedikte Van den Bruel van Kind en Gezin, Valérie Carrette van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies van de Vlaamse Gemeenschap en Katrijn Kelchtermans van het Steunpunt Opvoedingsondersteuning te Hasselt. Het uiteindelijke standpunt werd voorbereid door een ad hoc werkgroep met Ludo De Cort, Jeannine Vanden Broucke, Eddy Van den hove en Linda Beirens en werd door de Raad van Bestuur van oktober 2005 goedgekeurd.

In ons standpunt omtrent opvoedingsondersteuning pleiten wij voor een meer sporenaanpak, waarbij prioritair het sociale weefsel van gezinnen en ouders wordt versterkt. Daarnaast moeten de bestaande basisvoorzieningen zoals de Kinderopvang en de CLB's worden ver-

sterkt en moeten regionaal intersectorale samenwerkingsverbanden van bestaande dienst- en hulpverleningsvoorzieningen worden ontwikkeld en ondersteund. Hiervoor doen we een appèl naar de sectoren om hun deskundigheid ter beschikking te stellen en de taken te verdelen. Als aanvulling en sluitstuk kunnen binnen deze samenwerkingsverbanden of netwerken voor opvoedingsondersteuning, nieuwe initiatieven hun plaats krijgen en ondersteund worden. Ouders met kinderen van 0 tot 18 jaar moeten via het aanbod van het regionale netwerk opvoedingsondersteuning kunnen worden geholpen.

Met dit standpunt wil het Vlaams Welzijnsverbond enerzijds stof geven aan minister Vervotte en de betrokken Vlaamse administraties om na te denken over opvoedingsondersteuning en anderzijds hopen wij het debat hierover bij de voorzieningen te stimuleren... De uitgebreide tekst van het standpunt werd gepubliceerd op de website en in het Tijdschrift voor Welzijnswerk (jg. 29, nr. 272, december 2005).

INFO

frank.cuyt@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 511 44 70

PASTORAAL

De Commissie Pastoraal van het Vlaams Welzijnsverbond werkte in 2005 aan de voorbereiding van een 'pastoraal katern' over 'zorg voor mensen met verlieservaringen'. Daarnaast werd ook nagedacht over de manier waarop pastorale zorg een plaats kan krijgen in het proces van kwaliteitszorg in de voorziening. Daartoe werd een kleinschalige en informele bevraging georganiseerd. De commissie werkte ook actief mee aan de voorbereiding van het caritassymposium over 'zorg na het overlijden' op 25 oktober 2005.

Ondertussen werden de eerste plannen gesmeed om een grote beurs te organiseren waarop pastores (uit de verschillende sectoren van het Vlaams Welzijnsverbond) allerhande ervaringen, ideeën en werkmateriaal kunnen uitwisselen met

hun collega's. Hiervoor zal samengewerkt worden met het Vlaams Verbond van het Katholiek Buitengewoon Onderwijs. De commissie wil deze uitwisselbeurs organiseren vanuit de thematische insteek van het 'evenwicht tussen traditie en creativiteit in pastorale zorg'. U hoort hierover ongetwijfeld later meer.

Tot slot werden in 2005 de eerste ideeën samengelegd om een pastorale nieuwsbrief over het thema 'onmacht' uit te brengen. Er wordt gefocust op onmacht bij de bewoners, maar ook bij de pastores. Deze pastorale nieuwsbrief wordt gepubliceerd in het najaar van 2006.

INFO

pieter.vandecasteele@caritas.be,
tel. 02 507 01 06

Partezis
Azis

Partezis
Iris

Partezis
Gisa

Partezis
Kid

Partezis
Pimss

Partezis,
uw partner in zorginformatiesystemen

Met Azis, Iris, Gisa en Kid biedt Partezis een geïntegreerde oplossing aan op maat van onze 4 grote zorgsectoren: ziekenhuizen, ouderenzorg, gehandicapten- en kindzorg. Met Pimss kan u bij ons terecht voor uw HRM-oplossing.

Partezis

- onderhoudt een speciale partnerrelatie met zijn leden
- kan borgen op meer dan 40 jaar exclusieve ervaring in de gezondheids- en welzijnsector
- biedt kwalitatief hoogstaand en technologisch geavanceerde oplossingen aan
- staat garant voor een optimale ondersteuning van de bedrijfsvoering en het informatiebeleid in het bijzonder
- biedt opleidingen op maat
- faciliteert en ondersteunt beleidsrapportering

Situering Partezis:
ResearchPark, Zone 2
Interloovenlaan 10
B-3000 Heverlee

Contactinfo
directiesecretariaat
0032 29 95 03
dl@partezis.be

SOCIAAL RECHT

Het jaar 2005 werd overheerst door de sociale akkoorden die met de overheid moesten onderhandeld worden. Na het afsluiten van een tripartiete akkoord, konden nadien de onderhandelingen tussen de sociale partners starten. De nodige CAO's in uitvoering van het akkoord moesten zo snel mogelijk afgesloten worden.

Een nieuw sociaal akkoord

Het voorbije jaar begon nogal woelig. Binnen onze sectoren waren er verschillende stakingsacties. Op die manier wilden de werknemersorganisaties van de non-profitsectoren hun ingediende eisenbundel kracht bijzetten en de overheid aansporen om snel tot een nieuw sociaal akkoord te komen. In het voorjaar startten de onderhandelingen met de federale en de Vlaamse overheid.

Op het **federaal** niveau werden de gesprekken gevoerd zonder de werkgevers. De definitieve tekst van het akkoord werd door de werkgevers uiteindelijk ondertekend, maar ze hebben geen eigen accenten kunnen leggen in dit akkoord. Voor ons verbond vallen de autonome revalidatiecentra onder het toepassingsgebied van dit akkoord. In uitvoering van het akkoord werd de zomer lang onderhandeld over de CAO eindeloopbaan. Dit resulteerde eind september in een CAO, die inging op 1 oktober 2005. Er werd ook snel een akkoord bereikt tot oprichting van het spaarfonds, dat later omgezet moet worden in een pensioenfonds voor de uitbetaling van de tweede pensioenpijler.

Over de andere CAO's die in uitvoering van het federaal sociaal akkoord moeten worden onderhandeld (onder andere de verlaging van de drempel voor het oprichten van een syndicale delegatie, de attractiviteitspremie, het toekennen van het bediendestatuut aan de arbeiders, ...) bereikte men vorig jaar nog geen akkoord.

De werkgeversorganisaties werden door de **Vlaamse** Overheid wel mee uitgenodigd aan de onderhandelings tafel. Deze onderhandelingen startten nadat het federaal akkoord was afgesloten. Uiteindelijk waren de partners het eens over een evenwichtig akkoord, waarin zowel aandacht was voor uitbreiding, koopkrachtverhoging en kwaliteit.

Het uitbreidingsbeleid zal volledig door de Vlaamse Overheid verder uitgewerkt worden. Binnen de koopkrachtverhoging ging het grootste deel van het budget naar een substantiële verhoging van de eindejaarspremie. Daarnaast wordt onder andere nog het barema van de verantwoordelijken van diensten voor opvanggezinnen verhoogd en gaat men de zgn. clicheringsmaatregel (vaste verhouding tussen A1 en andere diploma's) opheffen.

De helft van het budget kwaliteitsverbetering moet gespendeerd worden aan arbeidsdrukvermindering. De sociale partners kwamen overeen om dit te vertalen in de financiering van einde-loopbaanmaatregelen voor de oudere werknemers en arbeidsvrijstelling verder in te voeren in de sectoren van het PC 305.02 (kinderdagopvang, vertrouwenscentra kindermishandeling, COS en CGVB's). Voor de eerste keer werden ook de Initiatieven Buitenschoolse Opvang mee vernoemd in een sociaal akkoord. De andere helft van het budget kwaliteitsverbetering moet besteed worden aan managementondersteuning.

In het najaar gingen de onderhandelingen binnen de respectievelijke Vlaamse Paritaire comités van start. Binnen het PC 319.01 wilden de partners tegelijkertijd nog een aantal andere CAO's afsluiten. Zo was er voor het eerst bereidheid van de werknemersorganisaties om te zoeken naar een oplossing voor de problematiek van de slapende nachten. In ruil hiervoor wilden zij de arbeiders een bediendestatuut geven. Tegen het einde van het jaar was er zo goed als een akkoord over de verschillende teksten.

Binnen het PC 305.02 ging de eerste aandacht naar een nieuwe CAO arbeidsvrijstelling, die moest ingaan op 1 oktober. Ook daar kwam men vrij snel tot een akkoord over de teksten. Het uitblijven van een enige duidelijkheid omtrent de budgetverdeling publiek/

privaat vanwege de Vlaamse Regering, weerhield de werkgevers echter om de CAO onmiddellijk te ondertekenen en de besprekingen over de andere CAO's reeds aan te vatten.

Medisch onderzoek stagiairs

Van de andere thema's die vorig jaar in de wetgeving aan bod kwamen, was voor onze sectoren vooral de problematiek rond het medisch onderzoek voor de stagiairs goed op te volgen. In 2005 werd hiervoor een aanvaardbare oplossing gevonden. De regelgeving is na overleg met de sectoren verduidelijkt, en er werd een financiering via het Fonds van Beroepsziekten voor deze onderzoeken voorzien.

Generatiepact

De regering startte in het najaar de onderhandelingen met de sociale partners ter voorbereiding van het 'generatiepact'. Dit resulteerde eind vorig jaar in de publicatie van de Wet op het Generatiepact. Er moet nu verder onderhandeld worden over de uitvoering hiervan. Ook in onze sectoren zullen de geplande uitvoeringsbesluiten over het brugpensioen en dergelijke niet iedereen onberoerd laten. We zullen elke wijziging dan ook van nabij opvolgen.

INFO

sociaal.recht@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 25

TIJDSCHRIFTEN

Het Vlaams welzijnsverbond is uitgever van twee tijdschriften: het ledenblad 'de facto' en, samen met het V.I.W. van het vakblad 'Tijdschrift voor Welzijnswerk'. Alle leden van het Verbond krijgen een gratis abonnement op het Tijdschrift en 'de facto' wordt eveneens gratis aan alle abonnees van het Tijdschrift aangeboden.

Tijdschrift voor Welzijnswerk

Het **Tijdschrift voor Welzijnswerk** was in 2005 aan zijn 29ste jaargang toe. Het verschijnt normaal op 1750 exemplaren; themanummers hebben een hogere oplage. Het Tijdschrift wil vooral een toegankelijk **vaktijdschrift** zijn, met een ruime kijk op de welzijnssector en met oog voor kwalitatief hoogstaande informatie en duiding over welzijnsbeleid, kinderopvang, armoedeproblematiek, jeugdzorg, vrijwilligerswerk, gehandicaptenbeleid,...

De jaargang 2005 telde 596 blz. (plus de 120 blz. extra van 'de facto'), en het voorbije jaar verschenen er twee themanummers: één over "Thuiszorg voor mensen met psychische problemen" (jg. 29, nr. 266, maart 2005), naar aanleiding van een CM-studiedag met hetzelfde thema. Het tweede (jg. 29, nr. 271, oktober-november 2005) over "Werken aan diversiteit in welzijnsvoorzieningen." De jaargang telde 8 edito's en 47 artikels. In de 'Lezerskring' werden 41 uitgebreide boekbesprekingen opgenomen. De rubriek 'Kort genoteerd' telde 77 stukjes, 71 'Publicaties' werden kort voorgesteld en in de 'Agenda' werden 464 activiteiten

aangekondigd. Daarnaast kregen 37 organisaties of activiteiten door middel van een 'kaderstukje' iets meer aandacht. In de rubriek 'Uit de praktijk' verschenen kortere tekstjes vanuit de voorzieningen (te lang voor 'Kort genoteerd' en te kort om als 'echt' artikel door te gaan...); in de rubriek 'Ethiek en zingeving' werden 15 stukjes opgenomen.

Op de website van het Vlaams Welzijnsverbond wordt een inhoudsopgave per nummer én de tekst van het editoriaal, alsook het thematisch inhoudsoverzicht opgenomen.

de facto

Het **ledenblad** verschijnt acht maal per jaar op 2200 exemplaren en telde 120 blz. Het april-meinummer bevatte ook dit jaar weer het jaarverslag van het Verbond. Op de website vindt u per nummer een inhoudsopgave én de tekst van het editoriaal. Elk nummer bevat een overzicht van de verbondsinformatieven die in de voorbije periode verschenen. De edito's gingen onder meer over de achterstallen bij het Vlaams Fonds, de witte woede, de jeugdzorg en de begroting 2006.

In 2005 kwam de sector gehandicaptenzorg het meest aan bod, met onder meer aandacht voor de sectorprioriteiten voor 2005, preventie van misbruik en geweld, de meerjarenprogrammatie van het Vlaams Fonds, besparingen bij de reva's, de zorggradatie en de financiële analyse. Vanuit de kinderdagopvang werd er onder meer ingegaan op de beleidsperspectieven, financiële analyse, netwerking, werkdrukverlaging, het vernieuwd concept KDO en het statuut voor de onthaalouders. In de sector Bijzondere jeugdzorg stond vooral het Globaal Plan Jeugdzorg en de hervorming van de gerechtelijke jeugdhulp

in de belangstelling. De sector Vrijwilligerswerk evalueerde het decreet op het georganiseerd vrijwilligerswerk en de sector Gezinsondersteuning stelde het vernieuwd profiel van de CKG voor. Verder was er aandacht voor de Vader trophy, het Project Q, de steunactie vanuit de sector na de Tsunami in Sri Lanka, de Zorgboerderijen, enz.

INFO

fons.geerts@vlaamswelzijnsverbond.be,
tel. 02 507 01 29

INHOUD

Jaarverslag 2005

Woord vooraf	2
Samenstelling Raad van Bestuur	5
Beheersorganen	6

Sectoraal:

Bijzondere jeugdzorg	9
Gehandicaptenzorg	13
Gezinsondersteuning	17
Kinderdagopvang	20
Vrijwilligerswerk	23

Intersectoraal:

Centrum voor ethiek en zingeving	26
Ethische commissie	28
Financieel	29
Integrale jeugdhulp	31
Kwaliteitszorg	32
Opvoedingsondersteuning	34
Pastoraal	35
Sociaal recht	36
Tijdschriften	38

DEXIA

B a n k

Colofon

eindredactie

Fons Geerts en Frank Cuyt

verantwoordelijke uitgever

Theo Rombouts

vormgeving en druk

Licap, Brussel

de facto is een gratis tijdschrift voor de leden van het Vlaams Welzijnsverbond.

Een jaarabonnement voor niet-leden kost 14 euro.

Geïnteresseerden kunnen een proefnummer of een abonnement aanvragen bij het

Vlaams Welzijnsverbond
Guimardstraat 1, 1040 Brussel
© 02 511 44 70 • 02 513 85 14
post@vlaamswelzijnsverbond.be
<http://www.vlaamswelzijnsverbond.be>